

Зазначимо, що проблеми ділового спілкування із зарубіжними партнерами мають не лише вітчизняні бізнесмени й науковці. Не менш гострою вона є також для розвинених країн, зокрема США. Нерідко представники цих країн у діловому спілкуванні не зважають на особливості партнерів та намагаються нав'язати їм свій стиль і стереотипи поведінки, що інколи призводить до порушення комунікації.

Тож подальші наукові розвідки пов'язуємо із вивченням досвіду студентів інституту, які мали нагоду пройти стажування в закордонних організаціях, зокрема аграрних підприємствах Німеччини та Польщі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посібник / Палеха Ю. І. – К. : Кондор, 2008. – 356 с.
2. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування : 2-е вид. / Шеломенцев В. М. – К. : Лібра, 2003. – 416 с.
3. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навч. посібник / Калашник Г. М. – К. : Знання, 2007. – 143 с.
4. Южин В. И. Полная энциклопедия этикета. / Южин В. И. – М. : РИПОЛ классик, 2007. – 512 с.
5. Стадний Єгор. Коротке резюме про кількість студентів-українців за кордоном. – [Електронний ресурс]. - Сайт аналітичного центру CEDOS, , 2015.

УДК 378.14

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА УКРАЇНА: ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ Й ІНТЕГРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Дейкун П.В. (м. Ніжин, Україна)

Анотація. Цю статтю присвячено докладному огляду системи сучасної освіти в Україні, висвітленню її перспектив і аналізу ключових проблем. Стаття містить порівняння з світовими міжнародними науковими та освітніми стандартами, спираючись на які запропоновано шляхи вирішення нагальних потреб, способи модернізації, а також уніфікації української освіти.

Ключові слова: освітні та наукові стандарти, уніфікація, модернізація, кредитно-модульна система, модульно-рейтингова система, показник, націєтворча роль.

Аннотация. Данная статья посвящена подробному обзору системы современного образования в Украине, освещению ее перспектив и анализа ключевых проблем. Статья содержит сравнение с общепринятыми международными научными и образовательными стандартами, ввиду которых предложены пути решения насущных проблем, способы модернизации, а также унификации украинского образования.

Ключевые слова: образовательные и научные стандарты, унификация, модернизация, кредитно-модульная система, модульно-рейтинговая система, показатель, нацееобразующая функция.

Abstract. This article is devoted to the detailed review of modern educational system in Ukraine, highlighting its prospects and analysis of key issues. The article encompasses comparisons with global international scientific and educational standards becoming the basis for

Проблеми інтегральної освіти. Дуальна система освіти. Екологічна просвіта.

offered solutions in terms of urgent needs, ways of modernization and unification of the Ukrainian education.

Keywords: international scientific and educational standards, unification, modernization, credit-based modular learning, modular-based rating system, index, nation creating function.

Сучасна система вищої освіти, яка бере до уваги світові наукові тенденції, – ключовий чинник у створенні передових ідей, запорука динамічного розвитку економіки і суспільства з огляду на те, що нині життя вимагає розв'язати нові завдання, котрі постають перед науково-освітньою галуззю України, яка палко прагне долучитися до розвинених, демократичних країн Європи. [4, с. 15].

Для того щоб українська вища освіта ефективно виконувала ці важливі завдання, необхідне її оновлення з урахуванням актуальних світових тенденцій розвитку освіти у широкому соціально-економічному контексті. Модернізація вищої освіти в Україні вимагає подолання низки проблем, серед яких найбільш актуальними є: невідповідність структури підготовки спеціалістів реальним потребам економіки, зниження якості освіти, корупція в системі вищої освіти, відірваність від наукових досліджень, повільні темпи інтеграції в європейський і світовий інтелектуальний простір.

Фахівці також вказують на значне розширення системи вищої освіти, що відбувалося в Україні з середини 1990-х років, маючи на увазі як збільшення самої кількості вищих навчальних закладів, так і стрімке зростання загальної кількості студентів і випускників ВНЗ. Зі швидким розростанням системи вищої освіти прямо й опосередковано пов'язуються такі проблеми: руйнування системи професійно-технічної освіти, дефіцит кваліфікованих кадрів робітничих спеціальностей, неможливість для багатьох випускників ВНЗ знайти роботу за фахом, інфляція освітніх і професійних стандартів, надмірне навантаження на викладачів та недостатнє фінансування університетів, зростання рівня корупції у ВНЗ та інші [4, с. 10].

Зазвичай проблемні питання виникають під час адаптації нашої системи освіти до так званої європейської кредитно-модульної системи. Десятки наших ВНЗ беруть участь в експерименті з упровадження цієї системи, проте чомусь мало чуємо пропозицій поділитися досвідом цього впровадження. Утім, упевнено можна констатувати, що реальністю здебільшого стало лише застосування модульно-рейтингової системи оцінювання знань, яка, до речі, в наших ВНЗ використовується задовго до Болонської декларації. Не викликає труднощів перехід на європейські кредити обсягом 36 академічних годин кожний, тоді як в Україні він складає 54 академічних години. Проте постає питання уніфікації змісту навчальних планів та програм і чи потрібна така уніфікація.

Нагальною є і зміна структури навчального процесу в бік зменшення аудиторного навчання і збільшення самостійного навчання студентів та індивідуальної роботи. Одночасно це потребує й істотного коригування сутності, змісту і технологій навчально-методичного забезпечення. Те, що відбувається у нас під гаслом новацій у вигляді дистанційної чи якоїсь кореспондентської форми навчання, інколи і вже випробуваної заочної, дискредитує нашу вищу освіту, знижує її якість і авторитет як в Україні, так і поза її межами [2, с. 33].

Потребує невідкладного законодавчого врегулювання структура вишів. Сьогодні в Україні відбувається малообґрунтоване нагромадження закладів різних форм і статусів: училища, технікуми, коледжі, інститути, академії, університети та ще й різних форм

власності. У Великій Британії, наприклад, таких навчальних закладів 96, Франції – 78, Італії – 65, Іспанії – 47, Польщі – 11 [2, с. 115].

Сьогодні кількість студентів в Україні досягла 2,7 млн осіб, а їхня частка, що припадає на 10 тис. населення, становить 578. Це більше порівняно з такими країнами як Австралія (440), Ізраїль (466), Естонія (437), Польща (494), Болгарія (468), утім, річ не у кількісних показниках, а в ефективності діяльності цих закладів та рівні якості освіти в них.

Розрахунок забезпечення навчального процесу професорсько-викладацьким складом здійснюється згідно з нормативом: один викладач на 12 студентів. В українських ВНЗ, як уже зазначалось, навчається приблизно 2,7 млн. студентів, а професорсько-викладацький склад налічує 80 тис. осіб. Тобто на одного викладача припадає майже 34 студенти порівняно з розвиненими країнами, де цей показник часто становить 6 студентів.

Чи не головною причиною відсталості української науки, безумовно, є залишковий принцип її державного фінансування (до речі, як і освіти): 0,3-0,5% ВВП. Адже відомо, якщо в державі на науку припадає менше ніж 2% ВВП, розпочинаються руйнівні процеси не лише в самій науці, а й в економіці і суспільстві в цілому. Для прикладу цей показник складає 3,5% в Ізраїлі, 2,75 – в Японії, 2,05% - в США [1: 2]. Про абсолютну величину вкладень тут і говорити не доводиться. А це визначає і відповідну віддачу і відповідні наслідки, і відповідну перспективу соціально-економічного розвитку. Тому навіть передбачені Законом України «Про науку і науково-технічну діяльність» 1,7% ВВП не допоможуть розв'язати проблему [3, с. 2].

Світовою практикою, самим життям доведено, що лише тісне поєднання освіти з наукою є запорукою забезпечення високої якості освіти та належного інтелектуального супроводу державотворення. Це є й провідною вимогою Болонської декларації щодо інтеграції європейської вищої освіти.

Оцінюючи стан і перспективи розвитку української освіти, також вищої, першочергової уваги потребує визначення щодо її націєтворчої ролі, яка повинна бути реалізована шляхом виховання високоморальної, національно свідомої особистості. Це завдання освітньої галузі набагато складніше і мабуть відповідальніше, ніж надання знань, умінь, навичок. На жаль, належна робота в цьому напрямі в навчальних закладах не має чіткої цілеспрямованості і послідовності, а то й зовсім відсутня. Упущення в справі виховання молоді завдає величезної шкоди творенню української нації як єдиної національно свідомої спільноти, що покликана досягти шляхетної мети свого життя і діяльності. Прикро, що питання про національне виховання у вищій школі є питанням риторичним.

У цьому контексті не зовсім зрозуміло і неприпустимо, що в Міністерстві освіти і науки сьогодні не створено цільового департаменту, який би організовував і координував виховну роботу в навчальних закладах на загальнонаціональному рівні. Для цього є, мабуть, об'єктивні причини. Але головне тут – відсутність належної державної політики в цій сфері. Передусім, з боку держави бракує чіткого замовлення на особистість, яку має зростити, виховати українська школа. Взірєць: з українського вишу має вийти українець-патріот, освічений, духовно багатий, гордий тим, що живе на українській землі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. College Enrollment and Work Activity of 2012 High School Graduates // US Bureau of Labor Statistics, April 17, 2013 [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.bls.gov/news.release/hsgsec.nr0.htm>
2. Education at a Glance 2011. OECD indicators. – Paris: OECD Publishing, 2011. – p. 232.
3. Витрати на освіту, Research & Branding Group, 2 березня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rb.com.ua/ukr/marketing/tendency>
4. Молодь України: від освіти до праці / [Оксамитна С., Виноградов О., Малиш Л., Марценюк Т.; за ред. С. Оксамитної]. – К.: ВПЦ НАУКМА, 2010. – с. 18.

УДК 54:577

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Кофанова О. В. (м. Київ, Україна)

Анотація. У статті розглянуто концептуальні положення щодо вирішення проблем вдосконалення підготовки студентів-екологів у вищих навчальних закладах. Зокрема розроблена методична система базується на комплексному застосуванні системного, блочно-модульного, компетентнісного і особистісно орієнтованого підходів та спрямована на підвищення ефективності підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Ключові слова: вища екологічна освіта, підготовка екологів, блочно-модульний підхід, компетентнісний підхід, особистісно орієнтоване навчання

Аннотация. В статье рассмотрены концептуальные положения решения проблемы совершенствования подготовки студентов-экологов в высших учебных заведениях. В частности, разработана методическая система, которая базируется на комплексном применении системного, блочно-модульного, компетентностного и личностно ориентированного подходов и направлена на повышение эффективности подготовки студентов к будущей профессиональной деятельности.

Ключевые слова: высшее экологическое образование, подготовка экологов, блочно-модульный подход, компетентностный подход, личностно ориентированное обучение

Abstract. The article deals with the conceptual positions of the methodical system creation of students-environmentalists at technical universities. The system is based on system, block-module, competence oriented and personality oriented approaches and is directed on students' more effective preparation for future successful professional activity.

Keywords: higher environmental education, competence approach, block-module approach, personality oriented education, students-environmentalists preparation

М. С. Швед вважає, що екологічна освіта у вищих навчальних закладах України здійснюється в двох основних напрямках – шляхом впровадження екологічних понять та проблем у зміст окремих дисциплін (екологізація змісту) та через організацію спеціальних екологічних курсів фахової підготовки [1, с. 87–89]. Звернемо увагу на професійну,